

EUR Research Information Portal

Compromis voor de zitting over WOZ-waarde hotel met terras. Verzoek om immateriële schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn afgewezen. Belanghebbende laat zich op no-cure-no-paybasis vertegenwoordigen, heeft geen bemoeienis met de procedure, geen weet van de duur van de procedure en de vergoeding komt toe aan de gemachtigde. Belanghebbende kent geen last, maar slechts een positief belang bij de procedure, zodat spanning en frustratie afwezig zijn. (nr. 20/6301)

Publication status and date:

Published: 01/02/2023

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document License/Available under:

Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):

Monsma, A. (2023). Compromis voor de zitting over WOZ-waarde hotel met terras. Verzoek om immateriële schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn afgewezen. Belanghebbende laat zich op no-cure-no-paybasis vertegenwoordigen, heeft geen bemoeienis met de procedure, geen weet van de duur van de procedure en de vergoeding komt toe aan de gemachtigde. Belanghebbende kent geen last, maar slechts een positief belang bij de procedure, zodat spanning en frustratie afwezig zijn. (nr. 20/6301). 43. Case note on: Rechtbank Noord-Holland, 8/12/22, ECLI:NL:RBNHO:2022:10940 (Compromis voor de zitting over WOZ-waarde hotel met terras. Verzoek om immateriële schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn afgewezen. Belanghebbende laat zich op no-cure-no-paybasis vertegenwoordigen, heeft geen bemoeienis met de procedure, geen weet van de duur van de procedure en de vergoeding komt toe aan de gemachtigde. Belanghebbende kent geen last, maar slechts een positief belang bij de procedure, zodat spanning en frustratie afwezig zijn. (nr. 20/6301)). 2023(3).

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

Belastingblad 2023/43

Compromis voor de zitting over WOZ-waarde hotel met terras. Verzoek om immateriële schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn afgewezen. Belanghebbende laat zich op no-cure-no-paybasis vertegenwoordigen, heeft geen bemoeienis met de procedure, geen weet van de duur van de procedure en de vergoeding komt toe aan de gemachtigde. Belanghebbende kent geen last, maar slechts een positief belang bij de procedure, zodat spanning en frustratie afwezig zijn.

Rb. Noord-Holland 08-12-2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:10940, m.nt. A.P. Monsma

Instantie	Rechtbank Noord-Holland
Datum	8 december 2022
Magistraten	Mr. T.N. van Rijn
Zaaknummer	AWB - 20 _ 6301
Noot	A.P. Monsma
JCDI	JCDI:ADS684948:1
Vakgebied(en)	Fiscaal procesrecht / Algemeen
Brondocumenten	ECLI:NL:RBNHO:2022:10940, Uitspraak, Rechtbank Noord-Holland, 08-12-2022

Essentie

Compromis voor de zitting over WOZ-waarde hotel met terras. Verzoek om immateriële schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn afgewezen. Belanghebbende laat zich op no-cure-no-paybasis vertegenwoordigen, heeft geen bemoeienis met de procedure, geen weet van de duur van de procedure en de vergoeding komt toe aan de gemachtigde. Belanghebbende kent geen last, maar slechts een positief belang bij de procedure, zodat spanning en frustratie afwezig zijn.

Uitspraak

Uitspraak

in de zaak tussen

[eiseres] B.V., gevestigd te [vestigingsplaats], eiseres

(gemachtigde: mr. [gemachtigde] MRE),

en

Zitting

De rechtbank heeft het beroep van eiseres tegen de bestreden besluiten van verweerder op 9 november 2022 op zitting behandeld. Namens eiseres heeft haar gemachtigde de zitting bijgewoond via een beeld- en geluidsverbinding. Verweerder was niet aanwezig.

Inleiding

1.1.

In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank het beroep van eiseres tegen de uitspraken op bezwaar van verweerder van 5 oktober 2020.

1.2.

Verweerder heeft - namens de gemeente Texel - bij beschikking op grond van artikel 22 van de Wet waardering onroerende zaken (de Wet WOZ), de waarden van de onroerende zaken [adres] [plaats] (het hotel) en [adres] (Terras bij [adres]) [plaats] (het terras; tezamen: de onroerende zaken) vastgesteld voor het kalenderjaar 2020 op € 3.539.000 respectievelijk € 32.000. In hetzelfde geschrift zijn ook aanslagen in de onroerende zaakbelastingen bekendgemaakt. Verweerder heeft het bezwaar van eiseres tegen de beschikkingen ongegrond verklaard. Verweerder heeft daarbij de WOZ-waarden van de onroerende zaken gehandhaafd.

1.3.

Verweerder heeft op het beroep gereageerd met een verweerschrift.

1.4.

Voorafgaand aan de zitting hebben partijen overleg gevoerd. Partijen zijn toen tot overeenstemming gekomen over de waarden. Deze moeten volgens partijen worden vastgesteld op € 3.000.000 voor het hotel en worden gehandhaafd op € 32.000 voor het terras.

Feiten

2.

Eiseres is gebruiker van de onroerende zaken. Deze betreffen een hotel en een terras bij het hotel.

Beoordeling door de rechtbank

3.

De rechtbank zal beoordelen of de WOZ-waarden voor het jaar 2020 te hoog zijn vastgesteld. De rechtbank doet dat aan de hand van de argumenten die eiseres heeft aangevoerd, de beroepsgronden. Daarnaast gaat de rechtbank in op de vraag of eiseres recht heeft op vergoeding van de proceskosten en op een vergoeding voor geleden immateriële schade.

Zijn de WOZ-waarden te hoog vastgesteld?

4.

Partijen vinden dat de waarde van het hotel € 3.000.000 moet zijn. De rechtbank volgt partijen hier in. En dus zijn de waarde van het hotel en de daaruit volgende aanslag onroerendezaakbelasting te hoog vastgesteld. Het beroep van belanghebbende tegen de uitspraak op bezwaar over het hotel slaagt. Het beroep tegen de uitspraak op bezwaar over het terras slaagt niet. Partijen vinden immers dat de waarde terecht op € 32.000 is vastgesteld.

Heeft eiseres recht op vergoeding van immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn?

5.

Eiseres heeft een verzoek tot vergoeding van immateriële schade gedaan wegens overschrijding van de redelijke termijn. Voor het bepalen van de vergoeding van immateriële schade in geval van het overschrijden van de redelijke termijn, moet worden aangesloten bij de uitgangspunten als neergelegd in het overzichtsarrest van de Hoge Raad van 19 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:252 (*Red.: Belastingblad 2016/134*, m.nt. S. Bosma). Voor een uitspraak in eerste aanleg heeft te gelden dat deze niet binnen een redelijke termijn geschiedt indien de rechtbank niet binnen twee jaar (24 maanden) nadat die termijn is aangevangen uitspraak doet, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. De termijn vangt in beginsel aan op het moment waarop verweerder het bezwaarschrift ontvangt. Indien de redelijke termijn is overschreden, dient als uitgangspunt voor de schadevergoeding een tarief te worden gehanteerd van € 500 per half jaar dat die termijn is overschreden, waarbij ter bepaling van de totale vergoeding de geconstateerde overschrijding naar boven wordt afgerond.

6.

Het bezwaarschrift is door verweerder op 5 maart 2020 ontvangen. Op het moment dat de rechtbank uitspraak doet (8 december 2022) is een periode van afgerond 33 maanden verstreken. Met de overschrijding van de redelijke termijn met afgerond negen maanden correspondeert een schadevergoeding van € 1.000.

7.

Uit vaste jurisprudentie van de hoogste bestuursrechters blijkt dat uit de jurisprudentie van het EHRM volgt dat bij overschrijding van de redelijke termijn, behoudens bijzondere omstandigheden, spanning en frustratie als grond voor vergoeding van immateriële schade worden verondersteld. Slechts wanneer het bestuursorgaan concrete omstandigheden aandraagt die aanleiding vormen om te twijfelen aan de aanwezigheid van spanning en frustratie, of wanneer de rechter zelf dergelijke omstandigheden onderkent, zal de rechter op dit punt onderzoek moeten verrichten. Komt hij tot de conclusie dat er van daadwerkelijke spanning en frustratie geen sprake is, dan dient hij dit in zijn uitspraak vast te stellen en te motiveren.

8.1.

De rechtbank stelt vast dat sprake is van bijzondere omstandigheden die aanleiding vormen om te twijfelen aan de aanwezigheid van spanning of frustratie. Ter toelichting dient het volgende.

8.2.

In de volmacht die de gemachtigde heeft verstrekt is vermeld dat eiseres aan de gemachtigde overdraagt alle bestaande en toekomstige vorderingen uit hoofde van proceskostenvergoedingen en andere kostenvergoedingen "waaronder begrepen de immateriële vanwege onredelijke termijnoverschrijdingen". Een eventuele vergoeding voor geleden immateriële schade is dus, na claim en toekenning, voor de gemachtigde. In de praktijk, zo is de rechtbank bekend, wordt die vergoeding na toekenning aan eiseres direct of indirect aan de gemachtigde uitbetaald. Blijkbaar is dit een beoogd onderdeel van de beloning voor de gemachtigde als rechtsbijstandverlener. Er wordt dus overeengekomen dat een eventuele vergoeding van die schade bij voorbaat voor de gemachtigde is. Op dat moment is nog geen sprake van die schade. Deze zou pas later, ten gevolge van de verstrekking van de volmacht en de daaruit volgende procedure, kunnen ontstaan. De omvang wordt ook pas later duidelijk. Dit alles wijst er op dat de verwachting bestaat dat de spanning en frustratie bij eiseres door een termijnoverschrijding niet heel groot zal zijn. Een termijnoverschrijding verhoogt in deze constructie in feite slechts de beloning voor de gemachtigde. De vergoeding dient zowel voorafgaand aan de procedure (bij het overeenkomen van de volmacht) als na het voeren van de procedure (na toekenning van een vergoeding voor immateriële schade), in feite niet ter compensatie van enig leed bij eiseres. Het had

verder voor de hand gelegen dat, als daadwerkelijk de verwachting bestond dat bij een te lange duur van de procedure sprake zou zijn van spanning en frustratie bij eiseres, de vergoeding niet bij voorbaat zou worden toegekend aan de gemachtigde. Zeker omdat ten tijde van het tekenen van de volmacht niet duidelijk is of en in welke mate de redelijke termijn zal worden overschreden, en dus ook de hoogte van de vergoeding niet vast staat. Het is niet logisch dat, naarmate de procedure langer duurt en dus ook de te vergoeden spanning en frustratie bij eiseres zou moeten toenemen, de beloning voor de gemachtigde evenredig toeneemt en geen vergoeding voor eiseres resteert. Dit alles leidt ertoe dat getwijfeld kan worden aan het bestaan van daadwerkelijke spanning en frustratie bij eiseres door een termijnoverschrijding.

8.3.

Verder treedt de gemachtigde namens eiseres op op “no cure no pay” basis. Dit blijkt uit de ter zitting gegeven toelichting. De gemachtigde heeft verklaard dat hij maandelijks op uurbasis declaraties aan eiseres uitreikt, dat hij daarbij de in verband met de procedure ontvangen vergoedingen verrekent en dat per saldo eiseres nooit meer dan die vergoedingen verschuldigd is. De gemachtigde is dus één van de gemachtigden die op voornoemde basis vele procedures voert over de vaststelling op grond van de Wet WOZ van de waarden van een onroerende zaken voor belanghebbenden (ncnp WOZ-gemachtigden). Het is de rechtbank bekend, ambtshalve en ook gelet op algemeen bekende informatie, dat ncnp WOZ-gemachtigden op dusdanige wijze optreden dat de belanghebbende voor wie zij optreden geen last, maar slechts een mogelijk voordeel heeft van een procedure (“niet geschoten altijd mis”). De enige eventuele kostenpost is het griffierecht. In de onderhavige procedure heeft de gemachtigde het griffierecht overigens tijdelijk - zo blijkt uit zijn relaas ter zitting - voor eigen rekening genomen. Verder heeft de betreffende belanghebbende geen enkel negatief belang bij een procedure; hij kan er op geen enkele wijze minder van worden. De bemoeienis van een dergelijke belanghebbende bij ‘zijn’ WOZ-procedure is minimaal. Na het tekenen van de volmacht is van betrokkenheid nauwelijks meer sprake, de inbreng van die belanghebbende is niet meer nodig. Het is de rechtbank ook ambtshalve bekend dat de feitelijke bemoeienis van dergelijke belanghebbenden bij namens hen gevoerde procedures nagenoeg nihil is. Ook in die zin heeft een dergelijke belanghebbende dus geen ‘last’ van een namens hem of haar gevoerde WOZ-procedure. Wel heeft een dergelijke belanghebbende een positief belang. Mogelijk wordt immers de WOZ-waarde van hun onroerende zaak verminderd waarna ook de daarop gebaseerde aanslag of aanslagen onroerendezaak-belastingen wordt dan wel worden verlaagd. Indien uitstel van betaling is verleend, heeft die belanghebbende ook nog een positief (rente)voordeel omdat hij de aanslag(en) onroerendezaak-belastingen later hoeft te betalen. De omstandigheid dat een dergelijke belanghebbende enerzijds niet of nauwelijks last heeft van een procedure en anderzijds uitzicht heeft op een mogelijk voordeel, betekent dat de spanning en frustratie over die procedure in beginsel niet groot zal zijn. Dit omvat mogelijk tevens de spanning en frustratie over de lengte van de procedure. Door de te lange duur zal er uiteraard langer sprake zijn van onzekerheid, maar onzekerheid hoeft op zich niet tot spanning en frustratie te leiden.

8.4.

Daarbij komt het volgende. Het lijkt er - mede gelet op het hiervoor overwogene - op dat de werkwijze van ncnp WOZ-gemachtigden is dat zij de belanghebbenden namens wie zij optreden niet of nauwelijks betrekken bij de procedures. In die situaties kan worden betwijfeld of die belanghebbenden weet hebben van de (te) lange duur van de namens hen gevoerde procedure(s). Omdat de gemachtigde ook is aan te merken als een dergelijke gemachtigde, bestaat twijfel over de vraag of spanning en frustratie bij eiseres kan zijn veroorzaakt door de te lange duur aangezien zij zich hiervan mogelijk niet of nauwelijks bewust is.

9.1.

Gezien voorgaande bijzondere omstandigheden twijfelt de rechtbank over de aanwezigheid van spanning en frustratie bij eiseres. Daarom heeft de rechtbank nader onderzoek gedaan hiernaar. Daaruit is gebleken dat bij eiseres van daadwerkelijke spanning en frustratie ten gevolge van de te lange duur geen sprake is. Ter toelichting dient het volgende.

9.2.

Uit het onderhavige dossier blijkt van geen bemoeienis van eiseres bij de procedure. Behalve het tekenen van de volmacht is eiseres volgens het dossier niet bij de procedure betrokken geweest. De volmacht is een volledige, inhoudende dat alle procedurele handelingen aan de gemachtigde zijn uitbesteed, dus bemoeienis van eiseres is ook niet nodig geweest voor de procedure. Dat eiseres zich niet bemoeit met de procedure, past

ook bij de werkwijze van de gemachtigde als ncnp WOZ-gemachtigde (zie hiervoor).

9.3.

Ter zitting heeft de gemachtigde naar aanleiding van vragen van de rechtbank over de inhoud van het contact met eiseres verklaard dat hij zeer regelmatig (wekelijks) contact heeft met eiseres, dat hij in deze procedure aan eiseres een akkoord heeft gevraagd over het gesloten compromis en dat eiseres bijzonder blij was met het gesloten compromis in verband met de begroting en de verkregen zekerheid daardoor. Naar aanleiding hiervan overweegt de rechtbank dat eiseres een vaste klant is van de gemachtigde. Zoals de gemachtigde ter zitting heeft verklaard, voert hij namens eiseres een groot aantal procedures over aan haar opgelegde WOZ-beschikkingen. Eiseres exploiteert circa 140 hotels die zij deels in eigendom en deels in gebruik heeft, en voert sinds 10 jaar via de gemachtigde vele procedures over de voor die hotels vastgestelde WOZ-waarden, aldus de gemachtigde. Het is de rechtbank ook ambtshalve bekend dat de gemachtigde namens eiseres vele procedures voert en heeft gevoerd hierover, zowel bij de rechtbank als bij andere rechtbanken. Het wekelijkse contact met eiseres zal, zo acht de rechtbank aannemelijk, met name in zijn algemeenheid betrekking hebben op de omvangrijke en diverse werkzaamheden van de gemachtigde voor eiseres. Hierbij weegt mee dat gezien de volledige volmacht voor de onderhavige procedure en de werkwijze van ncnp WOZ-gemachtigden in het algemeen een regelmatig contact met eiseres over een concrete procedure niet nodig is, ook niet over het gesloten compromis over de in geschil zijnde waarde. De rechtbank begrijpt verder dat met betrekking tot het in dit verband gesloten compromis een akkoord van eiseres nodig was omdat het compromis ook op 2023 zag en de machtiging niet op dat jaar betrekking heeft (maar alleen op de jaren tot en met 2022).

9.4.

Gezien het voorgaande neemt de rechtbank aan dat eiseres zich niet of nauwelijks bewust is geweest van de inhoud van de onderhavige procedure, daaronder begrepen de lange duur daarvan. Eiseres heeft de procedure geheel doen voeren door en daarmee "overgedragen" aan de gemachtigde. Dat betekent dat er niet of nauwelijks bewustheid is bij eiseres dat de procedure onredelijk lang heeft geduurd. En dus hoeft geen spanning en frustratie bij eiseres daarover worden aangenomen. Dat eiseres blij was met het gesloten compromis, zoals de gemachtigde ter zitting heeft verklaard en waarvan de rechtbank dan ook uitgaat, betekent op zich niet dat bij haar spanning en frustratie over de procedure bestond. De rechtbank wil overigens wel aannemen dat bij eiseres in algemene zin spanning en frustratie bestaat over de namens haar gevoerde WOZ-procedures. Dit leidt echter niet tot de conclusie dat sprake is van enig verband met de te lange duur van de onderhavige procedure.

10.

De rechtbank overweegt ten overvloede dat de tussen eiseres en haar gemachtigde gemaakte afspraak waarbij van tevoren vaststaat dat de vergoeding voor immateriële schade wegens overschrijding van de redelijke termijn volledig aan de gemachtigde toekomt, ongeacht de duur van de overschrijding en de hoogte van de vergoeding, niet geheel lijkt te stroken met het karakter van de vergoeding als (hoogst)persoonlijke vergoeding voor geleden spanning en frustratie bij de belanghebbende. De Hoge Raad heeft in het arrest van 17 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2981, weliswaar geoordeeld dat dit (hoogst)persoonlijke karakter van de aanspraak op een vergoeding voor nadeel dat niet in vermogensschade bestaat ontbreekt in het stelsel van schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn, maar uit dat arrest kan ook worden afgeleid dat in het geval van bijzondere omstandigheden dat karakter van die aanspraak toch relevant kan zijn. Dit klemmt temeer in de onderhavige omstandigheden waarin 1) de afspraken die gemaakt worden met de gemachtigde erop neerkomen dat alles wat betrekking heeft op de procedure, inclusief de (bij eiseres in principe veronderstelde) spanning en frustratie als gevolg van de lange duur, uit handen van eiseres wordt genomen door de gemachtigde, 2) (nagenoeg) het enige wat eiseres merkt van de in haar naam gevoerde procedure is dat zij eventueel een voordeel behaalt in de vorm van een belastingverlaging, en 3) bovendien getwijfeld kan worden of eiseres überhaupt op de hoogte is van de (te) lange duur van de in haar naam gevoerde procedure.

11.

Gezien het voorgaande wijst de rechtbank het verzoek om vergoeding van immateriële schade af.

Conclusie en gevolgen

12.

Gelet op het voorgaande wordt het beroep over het hotel gegrond verklaard en het beroep over het terras ongegrond. Dit betekent dat de WOZ-waarde van het hotel voor het belastingjaar 2020 € 3.300.000 wordt. Verweerder moet daarom aan eiseres een proceskostenvergoeding geven, zowel voor de kosten in bezwaar als die in beroep, en een vergoeding voor het griffierecht.

13.

De te vergoeden proceskosten bedragen € 2.300. Uit de informatie in het dossier blijkt dat dit bedrag tussen partijen is overeengekomen als vergoeding voor proceskosten. Dit is hoger dan het bedrag dat volgt uit het Besluit proceskosten bestuursrecht (uitgaande van uitsluitend een vergoeding voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, berekend op basis van 1 punt voor het indienen van het bezwaarschrift en 1 punt voor de hoorzitting, met een waarde per punt van € 269; 1 punt voor het indienen van het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting met een waarde per punt van € 759). De rechtbank ziet echter geen reden partijen hierin niet te volgen.

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart het beroep tegen de uitspraak op bezwaar over het hotel gegrond;
- vernietigt de uitspraak op bezwaar die daarop betrekking heeft;
- vermindert de waarde van het hotel tot € 3.000.000 en bepaalt dat de aanslag onroerende-zaakbelastingen over 2020 in overeenstemming hiermee moet worden verminderd;
- bepaalt dat deze uitspraak in zoverre in de plaats treedt van de uitspraak op bezwaar;
- verklaart het beroep tegen de uitspraak op bezwaar over het terras ongegrond;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiseres tot een bedrag van € 2.300; en
- draagt verweerder op het betaalde griffierecht van € 354 aan eiseres te vergoeden.

Noot

Auteur: A.P. Monsma

1.

De in de jurisprudentie ontwikkelde regeling voor immateriële schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn van beslissing in belastinggeschillen (hierna: ISV) is gebaseerd op art. 6 EVRM. De regeling beoogt te beschermen dat een belanghebbende niet te lang hoeft te wachten op een beslissing van de overheid. Dit is een uitwerking van het rechtszekerheidsbeginsel en vormt een van de waarborgen voor een eerlijk proces.

2.

De regeling gold oorspronkelijk slechts in het belastingrecht voor zover er een boete (straf) in geschil was, maar is later ook van toepassing geacht in zuivere belastinggeschillen (HR 10 juni 2011,

3.

Ter compensatie van de te lange duur van de procedure wordt op verzoek van de belanghebbende een schadevergoeding toegekend. De hoogte van de vergoeding is niet afhankelijk van het belastingbedrag dat in geschil is. Bij boetegeschillen werd voorheen gewerkt met een standaard vermindering van de boete met 10%. Er geldt nu overigens een boetevermindering die procentueel oploopt naarmate de termijn langer is overschreden, maar die boetevermindering komt bovenop de ISV die wordt toegekend voor de overschrijding van de termijn in het materiële belastinggeschil. Voor de hoogte van de ISV in het materiële belastinggeschil is een forfaitair bedrag van € 500 per half jaar overschrijding vastgesteld. De Hoge Raad heeft dit bedrag in het voornoemde arrest uit 2011 niet gemotiveerd. Maar A-G P.J. Wattel concludeerde voorafgaand aan het arrest dat het bedrag een 'effective remedy' zou moeten vormen voor de schending van art. 6 EVRM (de conclusie is eveneens opgenomen in *Belastingblad* 2011, p. 983, m.nt. P. de Bruin). Daarbij gaat het volgens het EHRM niet alleen om een effectieve compensatie van de reeds bestaande schending, maar ook om het effectief voorkomen van de schending in het algemeen. Blijkens jurisprudentie van het EHRM zou een bedrag van € 1000 tot € 1500 per jaar van de *totale* duur van de procedure daarvoor volstaan (overweging 9.7 uit de conclusie). In dat opzicht is het bedrag van € 500 per half jaar *overschrijding* van de redelijke duur nog voorzichtig te noemen. Voor de hoogte van het bedrag heeft de Hoge Raad aangesloten bij het bedrag dat de andere hoogste bestuursrechters al hanteerden (overweging 9.22 uit de conclusie).

4.

Gelet op het doel van de ISV - niet alleen het compenseren, maar ook het voorkomen van overschrijding van de redelijke termijn van beslissen om aldus te voldoen aan de waarborgen voor een eerlijk proces - is het goed te begrijpen dat de ISV wordt toegekend ongeacht de hoogte van het belastingbedrag en ongeacht de vraag hoe ernstig iemand wakker heeft gelegen van de overschrijding. De schadevergoeding is niet, of in ieder geval niet enkel, een persoonlijke vergoeding te noemen. Dat blijkt onder meer uit de volgende uitspraken. De Hoge Raad heeft de regeling niet alleen van toepassing gemaakt voor natuurlijke personen, maar ook voor rechtspersonen en andere entiteiten (voornoemde arrest uit 2011). Er hoeft niet afzonderlijk te worden beoordeeld of belanghebbende daadwerkelijk spanning en frustratie heeft ondervonden, het bestaan daarvan wordt verondersteld indien een verzoek om ISV wordt gedaan (HR 20 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1461, *Belastingblad* 2014/357, m.nt. S. Bosma). De aanspraak op ISV kan zelfs overgaan op de erfgenamen, indien de belanghebbende gedurende het proces overlijdt (HR 17 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2981).

5.

Toch snap ik goed dat steeds vaker door rechtbanken wordt getoetst of een schadevergoeding wel terecht is. De principiële, in een algemene regeling opgenomen bescherming van de redelijke beslistermijn leidt immers tot grote maatschappelijke kosten. Volgens cijfers van de Waarderingskamer neemt het bedrag aan uitbetaalde proceskostenvergoedingen ieder jaar toe, naar achttien miljoen euro in 2021 (NB: dit bedrag is niet uitgesplitst naar griffierecht, proceskostenvergoeding en ISV). De vraag die bij meer pragmatisch ingestelde rechters opkomt is of de toe te kennen vergoeding wel recht doet aan de ernst van de schending in een concreet geval. Zie bijvoorbeeld de bijdrage van raadsheer bij Hof Amsterdam C.J. Hummel aan het afscheidssymposium van raadsheer bij de Hoge Raad A.F.M.Q. Beukers-van Dooren, te kennen uit *WFR* 2022/136. Staat een vergoeding van € 500 voor een half jaar termijnoverschrijding nog in verhouding tot het belastingbedrag dat in lokale belastingzaken gemiddeld in het geding is? De met de procedure mogelijk te besparen belasting bedraagt voor natuurlijke personen doorgaans minder dan € 100, het griffierecht en de proceskosten bedragen tezamen doorgaans ook minder dan € 1000, zodat het bedrag aan ISV als een grote bonus gezien zou kunnen worden. Het 'neuzelbedrag' waaronder geen ISV hoeft te worden toegekend is door de Hoge Raad erg laag vastgesteld, namelijk op vijftien euro (HR 24 februari 2017,

ECLI:NL:HR:2017:292, *Belastingblad* 2017/166, m.nt. W.G. van den Ban). Bijzondere omstandigheden die de redelijke termijn verlengen zijn nauwelijks te noemen (zie bijvoorbeeld HR 27 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:752, *Belastingblad* 2022/288, met mijn noot, over verlenging wegens corona en Hof Den Haag 9 juni 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:1032 over verlenging wegens langdurige verhindering beschikbaar gemachtigde). Van bijzondere omstandigheden die afwijzing van het verzoek om ISV rechtvaardigen, buiten het neuzelbedrag om, ken ik geen voorbeelden.

6.

De rechtbank acht de omstandigheid dat belanghebbende wordt vertegenwoordigd door een gemachtigde op no-cure-no-paybasis, de onderling gemaakte afspraken en de invulling van de vertegenwoordiging in dit geval relevant. Belanghebbende zelf heeft gezien de wijze waarop zij wordt vertegenwoordigd geen bemoeienis met de procedure en daarom ook geen spanning en frustratie. De eventueel toe te kennen ISV wordt direct bij het tekenen van de machtiging al toebedeeld aan de gemachtigde, zodat de ISV in feite een verhoging van zijn salaris vormt. De grond voor de eerste doelstelling van de ISV - compensatie aan de belanghebbende voor de spanning en frustratie wegens de geschonden beslistermijn - wordt dan wel heel dun. De Hoge Raad heeft in 2017 echter expliciet uitgesproken dat vertegenwoordiging op no-cure-no-paybasis en de afspraak om de ISV aan de gemachtigde toe te bedelen, geen reden is om ISV af te wijzen (HR 2 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:965, *Belastingblad* 2017/272, m.nt. J.P. Kruijmel). De tweede doelstelling van de ISV - het voorkomen van termijnoverschrijding in algemene zin - blijft bovendien overeind. Ik vraag mij overigens af in hoeverre de financiële prikkel van de ISV er gezien de huidige druk op het systeem effectief voor kan zorgen dat de redelijke beslistermijn in lokale belastingzaken wordt gehaald. Gemeenten zien zich geconfronteerd met toenemende aantallen bezwaren en beroepen (zie bijvoorbeeld Waarderingskamer, Feiten over de WOZ, <https://www.waarderingskamer.nl/woz-in-cijfers/feiten-over-de-woz/>). Daarbij neemt het percentage procedures gevoerd door no-cure-no-paybureaus toe, terwijl de arbeidsintensiviteit van dergelijke procedures volgens gemeenten hoog is. Bij rechtbanken is de instroom van WOZ- en lokale belastingzaken in 2021 iets afgenomen, terwijl de instroom bij gerechtshoven juist fors is toegenomen. Daarnaast bestaan achterstanden binnen de rechtspraak die moeten worden weggewerkt (Jaarverslag Rechtspraak 2021, p. 27-28 en p. 48-53). De verwachting is dat de instroom na de corona-pandemie weer groter is, zodat de werkdruk onverminderd hoog blijft.

7.

Rechtbank Noord-Holland is niet de enige die met een uitgebreide motivering een verzoek om ISV afwijst in dergelijke gevallen, zie bijvoorbeeld de uitspraken Rb. Oost-Brabant 30 september 2022, ECLI:NL:RBOBR:2022:4103, *Belastingblad* 2023/6, met mijn noot en Rb. Oost-Brabant 27 oktober 2020, ECLI:NL:RBOBR:2020:5180. Mijn inschatting is echter dat de Hoge Raad blijft vasthouden aan de eerder ingeslagen weg van een algemene, principiële regeling met forfaitaire bedragen en zoveel mogelijk uniforme termijnen. Ik verwacht dat hij voor de toekenning van de ISV geen rekening zal houden met de feitelijke afwezigheid van spanning en frustratie bij de belanghebbende, ook niet in het specifieke geval van een klein belastingverschil in lokale belastingen met no-cure-no-pay-vertegenwoordiging. Ik ben dan ook benieuwd naar meer uitspraken en uitspraken in hoger beroep.